

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
W GMINIE SOKÓŁKA NA LATA 2022 – 2026
ZA 2024 ROK**

Program Aktywności Lokalnej w Gminie Sokółka na lata 2022 – 2026 został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XLIX/324/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 24 lutego 2022 roku. Głównym celem Programu Aktywności Lokalnej jest:

Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego poprzez lokalne inicjatywy uwzględniające w szczególności sposób grupy zagrożone wykluczeniem, realizowane przez aktywną i zintegrowaną społeczność lokalną.

Działania zrealizowane w 2024 roku:

Klub Integracji Społecznej w Sokółce działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce był w gotowości świadczyć usługi dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w razie, gdyby takie osoby zgłosiły potrzebę wsparcia w ramach działającego Klubu. KIS to jednostka, której celem działania jest pomoc osobom oraz ich rodzinom z podobnymi problemami życiowymi w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu lokalnej społeczności, jak również w powrocie do pełnienia określonych ról społecznych, a także w podniesieniu swoich kwalifikacji zawodowych, stanowiących wartość na rynku pracy.

Gmina Sokółka w imieniu, której działa Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w dniu 22 grudnia 2023 roku podpisała umowę na realizację projektu: **„Program teleopieki domowej – program wsparcia polityki senioralnej oraz osób z niepełnosprawnościami”**. Celem projektu jest wsparcie osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w tym starszych, z niepełnosprawnościami. Usługi realizowane w ramach projektu są dostosowane do potrzeb uczestników. Projekt realizowany będzie do 31 grudnia 2027 roku.

W ramach projektu pomocą w postaci usług opiekuńczych objętych zostanie 80 osób. Usługi opiekuńcze obejmą pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb, opiekę higieniczną, pielęgnację zaleconą przez lekarza, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Kolejną metodą pracy, zakładaną w ramach Programu Aktywności Lokalnej Gminy Sokółka na lata 2022-2026 była **środowiskowa praca socjalna**, czyli działania pracowników socjalnych mające na celu wesprzeć osoby i rodziny we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych. Te działania mogą koncentrować się na wsparciu indywidualnym, jak i grupowym, edukacji czy przedsięwzięciach integrujących.

Zadania wykonywane przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce w 2024 roku w ramach Programu Aktywności Lokalnej dotyczyły wielu ważnych aspektów życia społecznego. Pracownicy socjalni Ośrodka opierają działania programowe głównie o instrumenty środowiskowej pracy socjalnej mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzą warunki sprzyjające temu celowi. Pracownicy socjalni przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy potrzeb i problemów danej

rodziny oraz określają indywidualne plany pomocy. Współpracują ściśle z dzielnicowymi, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, aby poprawić warunki życiowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2024 roku objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) **967** rodzin, w których pozostawało 1 692 osoby. Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej została udzielona **606** rodzinom, gdzie pozostawało 1 259 osób.

Przykładem integracji środowiskowej dotyczącej osób niepełnosprawnych jest wieloletnia działalność **Środowiskowego Domu Samopomocy w Sokółce**, w zajęciach którego bierze udział średnio 30 osób niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie chorych. W 2024 r. zostały podjęte następujące działania:

- Udział w akcji świątecznej pn. "Dzielimy się dobrem" zorganizowanej przez Burmistrza Sokółki wraz z pracownikami i uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Sokółce, pracownikami i dziećmi Przedszkola Nr 5 w Sokółce, pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz funkcjonariuszami Straży Miejskiej. Akcja polegała na przygotowaniu i podarowaniu potraw świątecznych osobom samotnym, mającym trudności w samodzielnym funkcjonowaniu.
- Udział w programie profilaktycznym pn. "Uzależnienia od zakupów - zakupoholizm jako jedno z uzależnień behawioralnych" realizowany w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program zrealizowano w formie warsztatów psychoedukacyjnych i właściwego gospodarowania własnym budżetem oraz praktycznego wykorzystania nabytych umiejętności w czasie jednodniowego wyjazdu do Warszawy (zwiedzanie Muzeum Historii Żydów Polskich Polin, Pałacu Prezydenckiego, Sejmu, Łazienek).
- Zwiedzanie Kamienicy Antoniego Tyzenhauza w Sokółce oraz wystawy FOTO-GRAFI autorstwa Jarka Wrażeń pt. "Impresje Natury".
- Udział w wystawie prac plastycznych z zakresu malarstwa, rysunku, grafiki, ceramiki i rzeźby powstałych w Sokólskim Ośrodku Kultury.
- Udział w warsztatach kulinarnych organizowanych w ŚDS z udziałem uczniów o profilu gastronomicznym Zespołu Szkół Rolniczych w Sokółce oraz udział w warsztatach kulinarnych organizowanych w Zespole Szkół Rolniczych z uczniami o profilu gastronomicznym oraz ich opiekunami.
- Udział w XV Przeglądzie Twórczości Artystycznej Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Podlasia "Wielkie Święto Małego Człowieka" połączonej z obchodami 40-lecia utworzenia Szkoły Podstawowej Specjalnej w Sokółce.
- Wizyta uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 w Sokółce w ŚDS:
 - Prezentacja wiersza Jana Brzechwy pt. "Na straganie" przed społecznością ŚDS;
 - Wspólne warsztaty plastyczne.

W wyremontowanej kamienicy przy Placu Kościuszki 26 w Sokółce działają: **Sokólskie Centrum Organizacji Pozarządowych, Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku** oraz **Gminny Punkt Pomocy Rodzinie**. Ponadto dofinansowano realizację działań dla uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Sokółce oraz Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów oddział Rejonowy w Sokółce zostały podjęte następujące działania:

- dofinansowano realizację projektu pn. "Ludzie szczęśliwi rzadziej chorują i szybciej powracają do zdrowia". Podniesiona została kondycja psychofizyczna seniorów. Seniorzy dowiedzieli się jak ważne jest:
 - Żeby potrafić, ale przede wszystkim chcieć, zaplanować codzienność. Emerytura nie musi oznaczać stagnacji.
 - Starość nie dotyczy tylko ciała. To w znacznej mierze stan umysłu. Nie można więc pozwolić, by przejście na emeryturę zmieniło nas w ludzi niezdolnych do działania.
 - Pamiętać o tym jak ważne są relacje z innymi ludźmi. Dobrze jest spędzać w miarę możliwości czas z ludźmi młodymi, co pozwoli być na bieżąco z tym, co dzieje się na świecie, a także umożliwi spojrzenie w inny sposób na życie. Istotny jest także czas spędzany z osobami w swoim wieku, dzielenie z nimi przemyśleń i zainteresowań.
 - Wycieczka, wspólny spacer z członkami społeczności senioralnej, rozwijanie zainteresowań, na które nie miało się czasu pracując zawodowo, spotkania w sekcjach, zdobywanie nowej wiedzy o regionie.
 - Jednym ze sposobów jest dbanie o swój wizerunek, bo elegancja nie ma metryki i warto dbać o wygląd w każdym wieku. Atrakcyjny wygląd, świadomość swoich atutów bezpośrednio wpływa na dobry nastrój, a to powoduje lepsze samopoczucie i pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne.
- Dofinansowano realizację projektu pn. "Większa aktywność fizyczna lepsze zdrowie". Celem projektu była działalność propagująca aktywność fizyczną seniorów w Sokółce.
- Dofinansowano realizację projektu pn. "Aktywność seniorów zawsze na czasie". Projekt miał na celu wsparcie różnych form zagospodarowania wolnego czasu seniorów z klubów seniora i kół PZERII zrzeszających aktualnie 390 członków z terenu Gminy Sokółka. W ramach tego projektu odbyły się ciekawe zajęcia warsztatowe i szkoleniowe, spotkania okolicznościowe oraz wycieczka krajoznawcza. Organizatorom przyświecała maksyma: aktywny i zajęty senior lepiej się czuje będąc w grupie rówieśników, może dzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem, aby pomóc innym i wносить istotny wkład w działaniach na rzecz otoczenia i środowiska. Zrealizowane działanie było wielokierunkowe.
- Dofinansowanie ze środków programu „Działaj Lokalnie” Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii oraz Ośrodek Działaj Lokalnie Fundację „Sokólski Fundusz Lokalny” w Sokółce i Gminę Sokółka realizację projektu Stowarzyszenia "Uniwersytet Trzeciego Wieku" który był skierowany na łączenie pokoleń. Wspólne gotowanie, robótki ręczne, wycieczka do Epi-Centrum Nauki i akcentu ZOO w Białymstoku polegała na wymianie doświadczeń i wspólnej nauce. Starsi byli jednocześnie nauczycielami i uczniami. Seniorzy lepiej zrozumieli problemy ludzi młodych. Młodzi zrozumieli, że seniorzy mogą być aktywni i warto czerpać z ich doświadczeń. W ramach projektu zrealizowano:
 - Warsztaty kulinarne - dzieci mogły zjeść obiad własnoręcznie przygotowany. Wspólne obieranie ziemniaków, tłuczenie schabowych i przygotowanie surówki było wielką frajdą dla seniorów i dzieci.

- Warsztaty rękodzielnicze - dzieci pod czujnym okiem seniorek wykonały własnoręcznie ozdobne świeczniki. Każdy dzieciak zabrał do domu wykonany przez siebie świecznik.
- Wycieczka do Epi-Centrum Nauki i akcentu ZOO w Białymstoku.

Podsumowanie

Rezultaty Programu Aktywności lokalnej realizowane w 2024 roku:

- poprawa sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem, wzrost ich kompetencji, aktywności i samooceny;
- integracja społeczności lokalnej z osobami zagrożonymi wykluczeniem;
- wzrost wiedzy mieszkańców w zakresie potrzeb i problemów osób zagrożonych wykluczeniem;
- wzrost aktywności społecznej, zwiększenie się zaangażowania organizacji pozarządowych;
- wzrost liczby przedsięwzięć realizowanych dla społeczności lokalnej;
- wzrost świadomości obywatelskiej i poczucia przynależności do lokalnej społeczności;
- poprawa jakości współpracy między podmiotami publicznymi, organizacjami społecznymi i społecznością lokalną.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓŁCE
mgr Marta Poltorzycka

